

PERSBERICHT

Kijk met andere ogen naar jezelf en de wereld

ARTIS OPENT HET GROOTE MUSEUM

Op 12 mei opent het Groote Museum. Een nieuw museum aan het vrij toegankelijke Artisplein in Amsterdam. Het Groote Museum gaat over jou. Je ontdekt hoe je verbonden bent met al het andere leven op aarde en ziet samenhang tussen mens, dier, plant en microbe. Door je eigen lichaam te gebruiken als spiegel, ervaar je als bezoeker dat je veel overeenkomsten hebt met ander leven. Wat hebben een mensenbaby en een krokodil gemeen? Misschien meer dan je denkt. Het Groote Museum is gevestigd in het Hoofdgebouw, één van de rijksmonumenten van ARTIS, daterend uit 1855. Hier was in het verleden ook een museum gevestigd, dat zijn deuren sloot in 1947. Sindsdien waren de zalen niet meer toegankelijk voor publiek. Nu, 75 jaar later, opent het Groote Museum opnieuw. Met een heel nieuw museumconcept dat de bezoeker met andere ogen naar zichzelf en de wereld laat kijken.

Museumconcept

Je komt het Groote Museum binnen via de monumentale vlindertrap en komt uit in de centrale hal die de West- en de Oostzaal verbindt. De bezoeker wordt meegenomen op een persoonlijke en emotionele tocht, met als vertrekpunt het eigen lichaam. Het museum heeft een generalistisch uitgangspunt en toont op een ongebruikelijke manier een combinatie van kunst én wetenschap, waardoor de bezoeker associaties en dwarsverbanden kan maken en zien. Door gebruik van installaties, kunst, animaties, films, foto's, geluid, collectiestukken en verhalen kan de bezoeker een 'nieuwe' blik vormen. Welke dat is, is aan de bezoeker.

Alles is verbonden

Het museum heeft 12 zones waarin een lichaamsdeel, zoals het hart, de ogen of de hersenen, het vertrekpunt is. De bezoeker gaat bewegen, observeren, ruiken, luisteren, voelen, proeven en stilstaan en zal soms even in verwarring zijn. Overeenkomsten met dieren, maar ook met planten worden ervaren. Planten worden vaak -letterlijk- over het hoofd gezien. Er is nog weinig bekend over planten en het museum onthult een stukje van deze nog onbekende wereld.

Tentoonstelling en samenkomst

De Oostzaal van het museum is een dynamische plek, een ruimte van participatie en interactie. Brekend met traditionele museale concepten, combineert de oostvleugel twee functies van het museum op een unieke en innovatieve manier. In deze ruimte zijn de tentoonstelling en de ruimte voor ontmoeting en samenkomst geïntegreerd. De bezoeker kan samen met medewerkers 'grote vragen' gaan onderzoeken. Dat is op verschillende manieren mogelijk, van een lezing tot een spel of experiment.

Kunstenaars, wetenschappers en experts

Naast een klein team van makers speelden ook kunstenaars, wetenschappers en experts een belangrijke rol in de opzet van het museum. Zo maakte klimaatkunstenaar Thijs Biersteker een grote installatie die direct verbonden is met een plataan op het Artisplein. De kunstinstallatie verbindt het museum letterlijk met de buitenwereld en toont de sapstromen in de 200 jaar oude plataan en vergelijkt deze met de bloedsomloop van de bezoeker. Biersteker ontwikkelde dit werk met de Gentse universiteit.

Filmmaker en sounddesigner Pablo Lamar uit Paraguay, creëerde een soundscape die de bezoekers op ongeplande momenten verrassend ontregeld. Door de museumzalen klinkt zo nu en dan opeens een hamerende specht, het afbreken van een gletsjer, een denderende trein of een lachende vrouw. In de 'geurtunnel', bedacht door geurexpert Ton van Harreveld, komt de bezoeker via vele geuren in contact met zijn lange termijn-geur-geheugen. Het is niet het doel om de geur te herkennen, maar de herinnering of emotie die het oproept te ervaren.

Veranderende wereld

Het Grootte Museum sluit naadloos aan bij de toekomstvisie van ARTIS waarvan de basis een allesomvattende kijk op natuur is.

Haig Balian, artistiek leider van het Grootte Museum:
"Het besef dat deze snel veranderende tijden vraagt om nieuwe inzichten, is het motief om dit vernieuwende museum te maken. We moeten ons eerst realiseren wat en wie we zijn om ons eigen leven en de relatie met het andere leven op aarde opnieuw vorm te kunnen geven. Dit museum gaat over jou. Niet als mens die boven alles staat, maar als onderdeel van de natuur."

Rembrandt Sutorius, ARTIS-directeur:
'In ARTIS omarmen we al het leven. Van het onzichtbare leven in Micropia, tot de dieren en planten in het park en het oneindige in het Planetarium. De heropening van het Grootte Museum is een belangrijke stap in ons toekomstplan. Na een bezoek kijk je straks met een andere blik naar alles wat leeft in ARTIS: met meer inzicht en een groter gevoel van verbondenheid. Hiermee inspireren we bezoekers om het verschil te maken in de uitdagingen van vandaag en morgen'.

Schelpen en schedels

Het Hoofdgebouw ging in 1855 open voor de leden van het genootschap Natura Artis Magistra (De natuur is de leermeesters van de kunst en wetenschap). Op de bovenverdieping bevond zich het eerste museum van Amsterdam, dat later het Grootte

Museum werd genoemd. Het stond vol vitrines en kasten gevuld met objecten: van schelpen tot schedels, van preparaten tot skeletten. Hier werd kennis over de natuur gedeeld. De benedenverdieping was een plek van samenkomst en een belangrijke plek in het culturele leven van Amsterdam. In die tijd vroeg men zich af wat de relatie van de mens met dat andere leven was. De natuur zat achter glas, en werd gecategoriseerd. De Westerse mens stond boven de natuur, en de scheiding tussen beide was compleet.

Als een ware tijdscapsule bleven de museumzalen grotendeels intact. Na 75 jaar heropent het museum de deuren met een heel nieuw museumconcept, waarin de scheiding tussen mens en natuur geslecht wordt

De ontwikkeling van het Grootte Museum is tot stand gekomen dankzij de bijdragen van onze begunstigers en subsidiënten. Als erkend goed doel is deze steun onmisbaar voor ARTIS.

ARTIS, gelegen in een historisch stadspark, bestaat uit de dierentuin, het Planetarium, ARTIS-Micropia, ARTIS-Grootte Museum, de botanische tuin en het vrij toegankelijke Artisplein.

